

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/31/2016
Identifikačné číslo spisu:	2113234856
Dátum vydania rozhodnutia:	12.05.2016
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2113234856.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne TM-PLUS, spol. s r. o., so sídlom v Dunajskej Strede, Trhovisko 235/7, zastúpenej Mgr. Marekom Laktišom, advokátom v Nitre, Mariánska 8, proti žalovanému Z. G., bývajúcemu v Y., N. 9, zastúpenému splnomocnenkyňou Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom v Trnave, Hlavná 31, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Maroš Prosman, o zaplatenie 4.524 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17C/64/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 17. septembra 2015 sp. zn. 9Co/258/ 2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) z 5. februára 2015 č. k. 17C/64/2014-127 (ktorým prvostupňový súd I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 4.176 eur s úrokom z omeškania 9 % ročne od 21. decembra 2010 do zaplatenia, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku; II. vo zvyšku žalobu zamietol a III. žalovanému uložil tiež povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania) a žalobkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Potvrdenie rozsudku odôvodnil vecnou správnosťou potvrdzovaného rozsudku prvostupňového súdu, poukazujúc na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a na správne, výstižné a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Navrhol rozsudok (podľa dovolania zrejme nesprávne „uznesenie“) odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), a to odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu, ktoré považuje prinajmenšom za zmätočné a nezrozumiteľné, keď odvolací súd poukázal na § 219 ods. 2 O. s. p. a uviedol, že iné námietky (okrem už uvedených v priebehu konania) namietané neboli, on (dovolateľ) však tvrdí, že

práve argument o uhradení kúpnej ceny prostredníctvom zmluvy o dielo (z ktorého dôvodu považuje inak aj kúpnu zmluvu za neplatnú) bol prvýkrát použitý až v odvolacom konaní. Popri tom namietal i nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), ktoré prevzal do svojho rozhodnutia aj odvolací súd. To malo spočívať v nedostatočnom posúdení platnosti kúpnej zmluvy, keď z nezrozumiteľnosti a neurčitosti ustanovení o kúpnej cene vyplýva ich neplatnosť a zároveň nie je zrejmé, o aký typ zmluvy ide (nezodpovedanou tu ostala otázka, či tu nešlo o zmluvu o bezodplatnom prevode bytu, ak kúpna cena bola už uhradená v rámci zmluvy o dielo). Zo zmluvy nevyplýva ani to, aké pozemky majú byť za kúpnu cenu 4.524 eur predmetom kúpy, a to najmä v prípade, ak kúpna cena za byt už bola uhradená v zmysle zmluvy o dielo. Dovolateľ zároveň považuje uplatnený nárok žalobkyne i za premlčaný, keď pri nezrozumiteľne formulovanej splatnosti kúpnej ceny (najmä pre absenciu konečných lehôt vo väzbe na dojednanie fakturácie) mala trojročná premlčacia doba začať plynúť deň po uzavretí kúpnej zmluvy a márne uplynula 4. septembra 2013 (pretože žalobkyňa zmluvu úradne overeným podpisom opatrla 3. septembra 2010, k podaniu žaloby došlo až 20. decembra 2013 a v zmysle rozhodnutia uverejneného pod R 91/2004 za začiatok plynutia premlčacej doby treba považovať deň po vzniku právneho vzťahu). Dovolateľ napokon nepovažuje za správny ani názor prvostupňového súdu, podľa ktorého došlo k zákonnému určeniu splatnosti dlhu na základe vystavenia faktúry (keď splatnosť zostala ponechaná na vôli veriteľa). Ak je do zmluvy prevzatý § 563 Občianskeho zákonníka, bez dohody o splatnosti vystavenej faktúry (ktorá by znela napríklad „najviac 30 dní“) by išlo o jednostranné určenie splatnosti faktúry. Splatnosť mala preto začať plynúť od doručenia faktúry dovolateľovi (ktoré síce nie je možné jednoznačne preukázať, pri odoslaní faktúry 7. decembra 2010 ale mala byť zásielka doručená v dňoch 9. - 10. decembra 2010, kúpna cena sa stala splatnou 11. deň rovnakého mesiaca i roka a i v takomto prípade došlo k uplatneniu práva až po uplynutí trojročnej lehoty, tu rozumej po 11. decembri 2013).

Žalobkyňa dovolací návrh nepodala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal predovšetkým, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), teda či dovolanie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 238 a § 237 ods. 1 O. s. p.

V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v procesnej forme rozsudku, je prípustné, ak je ním napadnutý 1. zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.); 2. rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.); 3. rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo 4. ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky žiadneho z rozsudkov uvedených v práve odcitovanom ustanovení O. s. p. Nejde totiž o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok, rozhodnutiu odvolacieho súdu v tejto veci nepredchádzalo žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu, tobôž nie také, ktoré by obsahovalo právny názor (takže vylúčené muselo byť aj odchylenie sa od názoru, ktorý tu nebol) a nejedná sa tu ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, či o rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa v tzv. spotrebiteľskej veci, v ktorého výroku by bola vyslovená neplatnosť (a neprijateľnosť) zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie podľa § 238 O. s. p. preto prípustné nie je.

V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O. s. p., ukladajúcim dovolaciemu súdu povinnosť prihladiť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. (či už jej výskyt účastník namietal alebo nie), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Toto zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané a/alebo jeho výsledok (rozhodnutie samotné) je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v jednotlivých písmenách (a/ až g/) tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania o tej istej veci, problém nepodania návrhu na začatie konania - v sporovom konaní nazývaného žalobou, hoci tento podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a napokon prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Dovolací súd však nezistil ani existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení, čo platilo aj vo vzťahu k dovolateľom namietanej vade podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Pokiaľ ide o žalovaným tvrdenú vadu konania spočívajúcu v nedostatku riadneho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, tu platí zásada, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie rozsudku je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. a táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.); odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, keď z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme len všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/ 07).

Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Pri vyjdení z takéhoto stanoviska má dovolací súd za to, že obsah spisu v prejednávanej veci neposkytuje žiaden podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť predmetnej právnej vety. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i záver o správnosti úvah, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa. Treba pritom mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak navyše ide o špecifický prípad postupu odvolacieho súdu predpokladaný ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p. (podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody), stačí, ak odvolací súd v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. Dopĺňanie ďalších dôvodov na podporu argumentácie prvostupňového súdu (zo strany súdu odvolacieho) pritom nemusí byť pravidlom a

spravidla ho ani nemožno považovať za možné, ak súd prvého stupňa odvolaciemu súdu (povedané obrazne) vezme vietor z plachiet - tým, že sa v rámci odôvodňovania svojho rozhodnutia, neskôr podrobovaného prieskumu v odvolacom konaní sám objektívne uspokojivým spôsobom vyporiada so všetkými relevantnými argumentmi všetkých účastníkov konania a ani odvolanie neprinesie nič iné, než polemiku s takýmito jeho úvahami.

V prejednávanej veci odňatie možnosti konať pred súdom nemohlo založiť ani nezaúčatie adresného stanoviska odvolacieho súdu k obrane žalovaného uplatnenej až v odvolacom konaní a založenej na úhrade kúpnej ceny „prostredníctvom zmluvy o dielo“, keď (odhliadnuc na tomto mieste od povahy obrany, nepotvrdzujúcej ani takýto spôsob úhrady) v tejto súvislosti rozhodne nešlo ponechať bez povšimnutia, že žalovaný v odvolaní tu uvádzanú skutočnosť namietal bez preukázania nedostatku vlastnej viny na jej neuplatnení už pred rozhodnutím súdu prvého stupňa (tu por. § 205a ods. 2 písm. d/ O. s. p.). Už vyššie priblížené závery možno preto precizovať i tak, že za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať nevyporiadanie sa odvolacieho súdu so skutočnosťou, ktorá nepredstavuje spôsobilý odvolací dôvod (keďže len ten vyžaduje od odvolacieho súdu, aby naň reagoval).

Dovolateľ tak nedôvodne argumentoval nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu, pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka; ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivo (o aký prípad tu ale nešlo).

Pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v odvolacom konaní sa dovolací súd nezaobrá správnosťou skutkových a právnych záverov v ňom obsiahnutých, pretože správnosť dovolaním napadnutého rozsudku by mohol skúmať len, ak by dovolanie bolo prípustné. Dovolateľom uplatnenými ďalšími dovolacími dôvodmi, spočívajúcimi v tzv. iných vadách konania a v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom, sa preto dovolací súd nemohol zaoberať, keďže tieto dovolacie dôvody by mohli byť relevantné len v prípade, ak by dovolanie bolo prípustné, samotné však prípustnosť dovolania nezakladajú. Aj keby teda tvrdenie dovolateľa o nesprávnom právnom posúdení veci bolo opodstatnené, nezakladala by táto okolnosť prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p.

Ak teda v prejednávanej veci dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nebolo prípustné podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. a nebola zistená ani žiadna z tzv. zmätočnosťných väd podľa § 237 ods. 1 rovnakého zákona, najvyšší súd dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ a § 243b ods. 5 vetou prvou O. s. p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodnuté bolo podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinil neprípustným dovolaním žalovaný, žalobkyni ale v takomto konaní preukázateľne nevznikli žiadne trovy a nebol preto dôvod na uplatnenie ktorejkoľvek výnimky z pravidla, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania, skončeného zastavením, nemá právo na náhradu jeho trov.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.